

Kolaboracijski alati

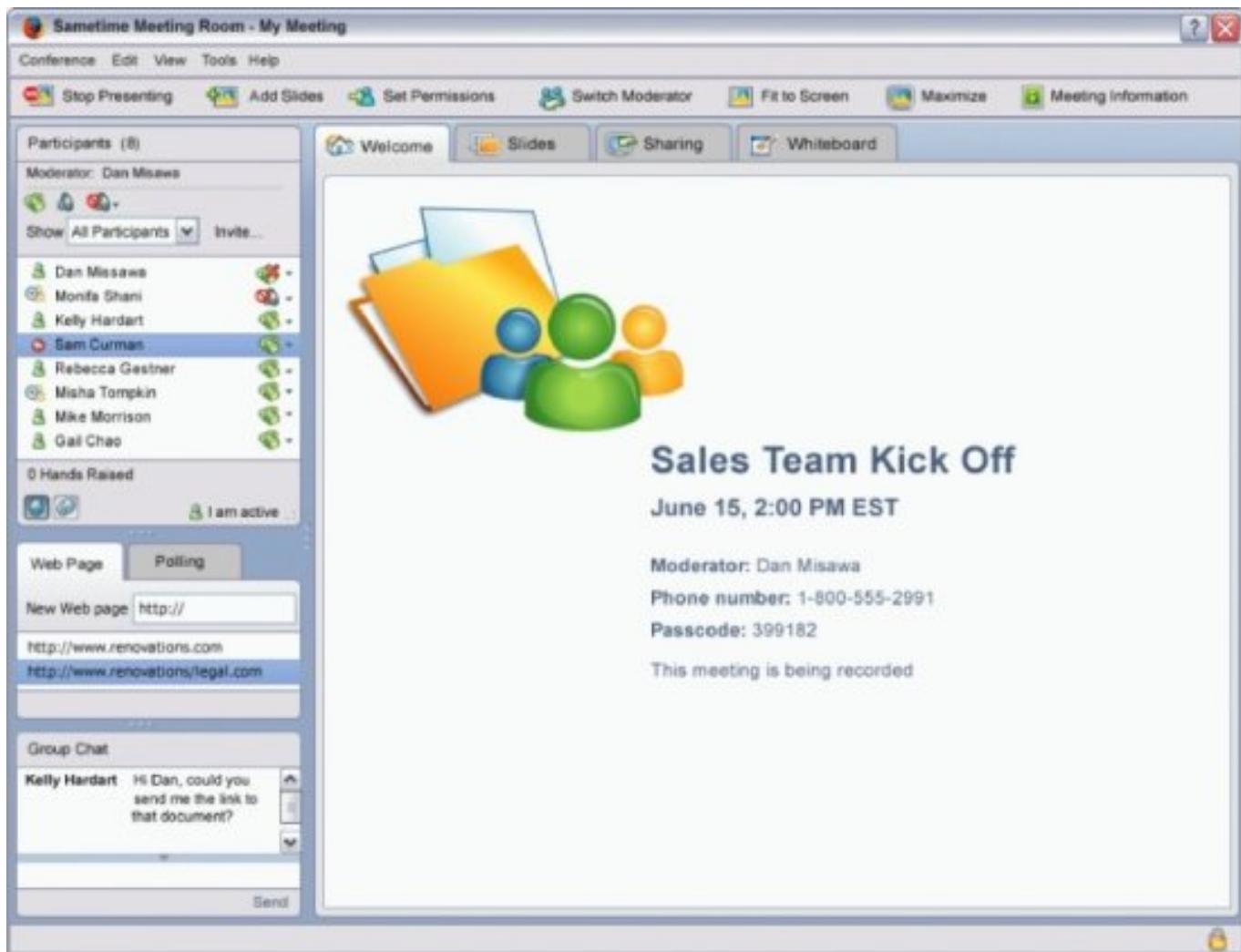

Sve veća potreba za komunikacijom u poslovnom svijetu i ubrzani načini poslovanja potražuju cjelovita rješenja koja će prije svega uštedjeti vrijeme i novac dok će istovremeno korisnicima omogućiti sve opcije kao i tradicionalni načini komuniciranja fizičkim prisustvom. Upravo takva cjelovita rješenja predstavljaju servisi poput **Adobe Acrobat Connect-a**, **IBM Lotus Sametime-a** i besplatnog **EVO** kolaboracijskog alata.

Svi alati funkcioniraju posredstvom weba. **IBM Lotus Sametime** i **EVO** bazirani su na **Javi**, dok je **Adobeov Connect Pro** baziran na **flash** tehnologiji. Navedeni alati su jednostavnii za primjenu jer koriste postojeću mrežnu infrastrukturu s omogućenim pristupom Internetu i standardne web preglednike.

IBM-ov Lotus Sametime nudi se u nekoliko verzija koje se razlikuju po svojim mogućnostima i namjeni. Nama posebno zanimljive verzije navedenog softvera su **Standard** i **Advanced** verzije.

Verzija **Standard** ima ugrađen modul za **Instant Messaging** koji kao i **Adobe**-ov proizvod omogućuje povezivanje s ostalim **IM** klijentima, podršku za *Voice over IP* i *point-to-point* prijenos videa. Također ima podršku za **Microsoft Office** programski paket kao i za **IBM-ov Lotus Notes**. Omogućuje prijenos podataka između spojenih korisnika.

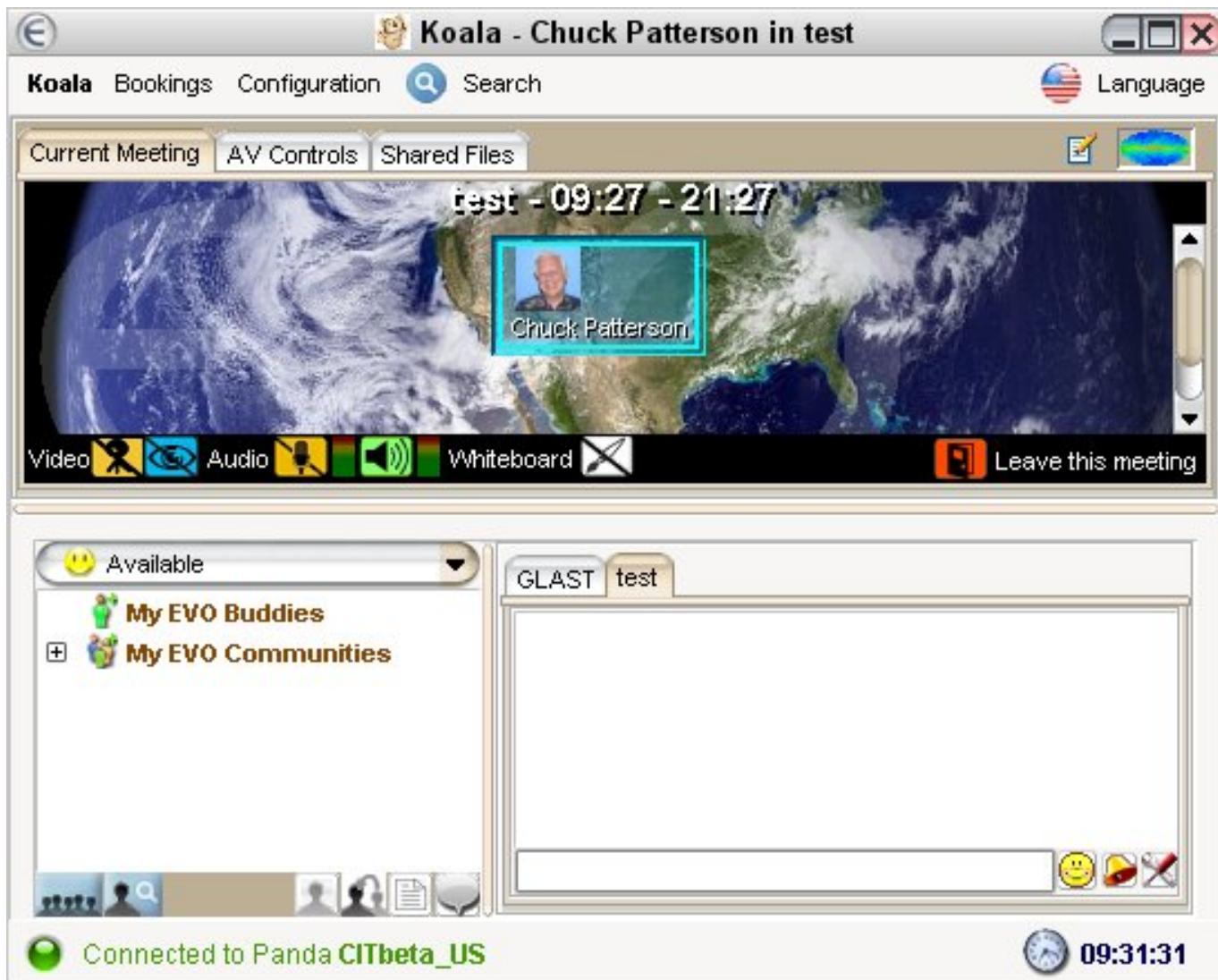

Slika 1. IBM Sametime - izgled sučelja

Verzija **Advanced**, uz mogućnosti **Standard** verzije, nudi i opcije promptnog dijeljenja sadržaja ekrana s mogućnošću preuzimanja kontrole nad dijeljenjim ekranom. Nudi naprednu verziju **IM** klijenta s mogućnošću pretraživanja korisnika iz područja određenih interesa i vještina. Omogućuje slanje poruka određenoj grupi korisnika i tako ubrzava komunikaciju između istih. Ima ugrađenu podršku za **GPS**, gdje može prikazati gdje se sugovornici trenutno nalaze i gdje su se nalazili kada su zadnji put bili prijavljeni na sustav.

EVO klijent **Koala**, koji je bazirana na Javi, podržan je na **Windows**, **Linux** i **Mac** operacijskim sustavima. Ugrađena je podrška za Instant Messaging s mogućnošću privatnih i grupnih razgovora. Omogućuje reproduciranje i snimanje svih elemenata online konferencije. Dijeljenje određenih dijelova ekrana uključujući i *whiteboard*.

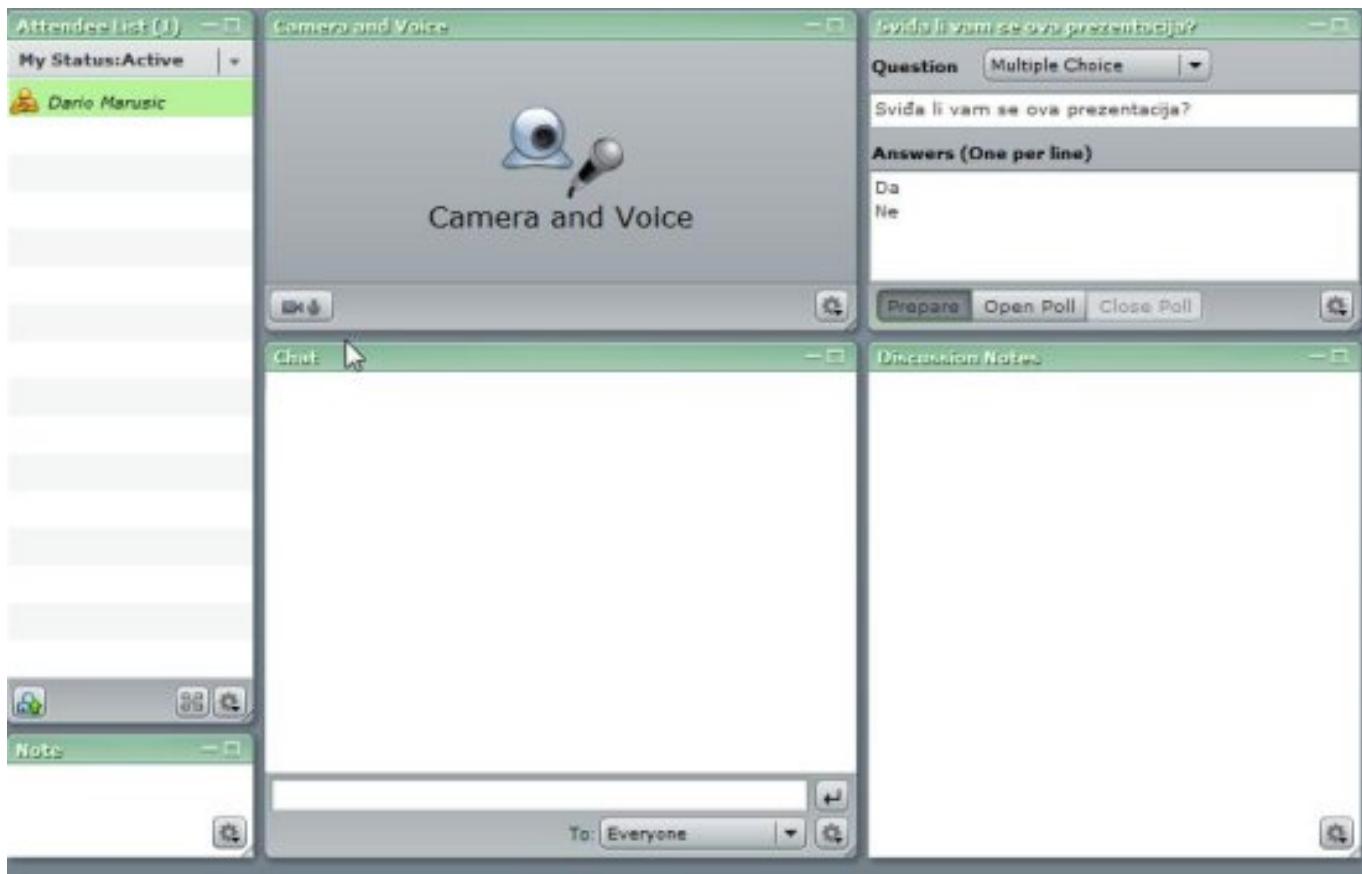
EVO ima podršku za protokole **H.323** i **SIP** koji se koriste u videokonferencijama, te podršku za **NAT** zbog lakše implementacije u mreže iza **NAT-a**.

Slika 2. EVO - izgled sučelja

Razvijena je nova video aplikacija bazirana na **OpenGL**-u kojoj je za rad potreban grafički procesor, a omogućuje upravljanje prozorima uspostavljene video konferencije u sve tri dimenzije. Također ima integriran gateway koji omogućuje spajanje na **EVO** sustav telefonskom mrežom.

Adobe Acrobat Connect Pro kao najkompletniji kolaboracijski alat nudi cijeli spektar rješenja za konferenciranje putem weba. Jednostavnost primjene za krajnjeg korisnika popularizirao je i izdigao ovaj alat iznad konkurenциje.

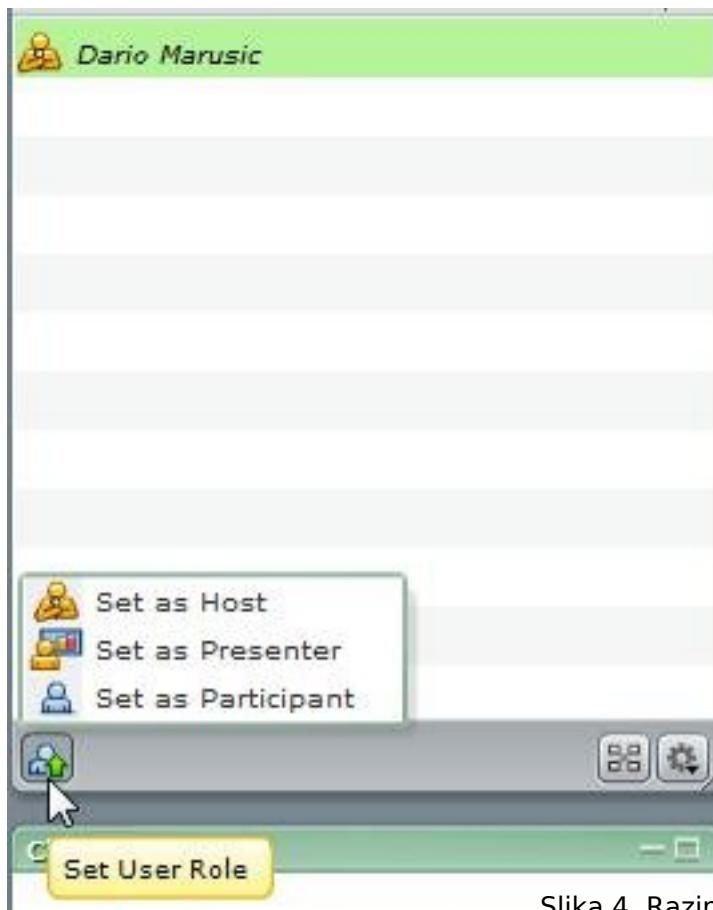

Slika 3. Primjer web konferencije (Adobe Connect Pro)

Prijavu na kreirane virtualne sobe može se ograničiti na samo registrirane sudionike za određenu sobu, registrirane sudionike i goste ili bez ograničenja. Što znači da svatko tko ima **URL** virtualne sobe može postati sudionik web konferencije.

Postoje 3 razine prava koja se mogu dodijeliti korisniku koji sudjeluju u web konferenciji:

- Participant (sudionik)
- Presenter (predavač)
- Host (administrator)

Slika 4. Razina prava

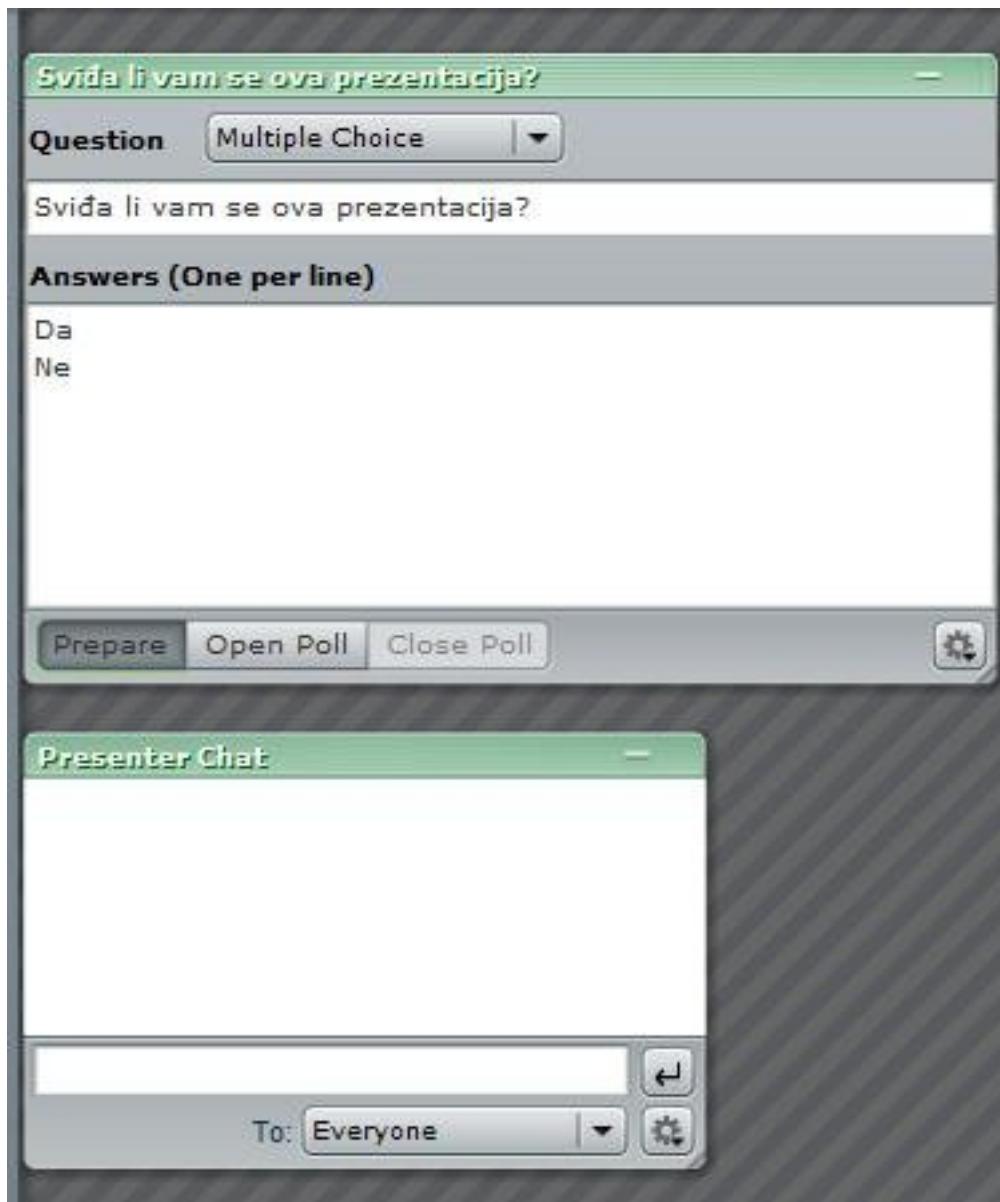
Participant kao najmanja razina prava omogućuje komunikaciju putem *chat-a* te, ukoliko to Host omogući, glasovnom komunikacijom.

Presenter razina prava omogućuje veću interaktivnost, te sudionik s tom razinom prava može koristiti i web kameru kao i glasovnu komunikaciju prema ostalim sudionicima web konferencije. Ima mogućnost dijeljenja sadržaja ekrana s nekoliko raspoloživih opcija poput dijeljenja cijelog ekrana, određenog prozora ili određene aplikacije, omogućuje korištenje svih opcija *whiteboarda*, dijeljenje dokumenata s računala ili s poslužitelja, ukoliko su prethodno postavljeni na isti.

Također dostupna im je i opcija kreiranja i postavljanja anketa, postavljanje prozora s kratkim natuknicama kako bi sudionici imali uvid u kretanje samog predavanja, postavljanje prozora s klikabilnim **URL**-ovima do određenih web stranica, *chat* s ostalim korisnicima iste razine prava, koji neće biti vidljiv korisnicima s razinom prava *Participant*.

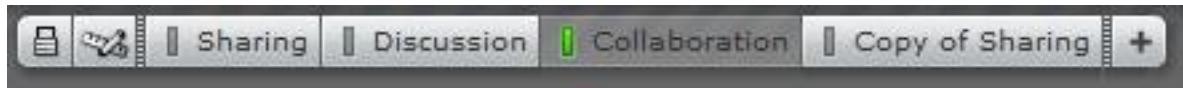
Razina prava **Host** omogućuje sve što može i *Presenter*, ali može i mijenjati razinu prava ostalim sudionicima konferencije po potrebi. Također omogućuje mijenjanje rasporeda i dodavanje novih prozora koje će se koristiti tokom konferencije i to za vrijeme konferencije, a da tijek promjena nije vidljiv ostalim sudionicima sve do trenutka kada ih korisnik s razinom prava Host želi objaviti.

Primjer na slici 3. prikazuje predavača kako priprema anketu za sudionike unutar virtualne sobe, ali na djelu koji nije vidljiv ostalim sudionicima sve dok prozor s anketom ne pozicionira u za to predviđen dio.

Slika 5. Priprema ankete

Dostupna je i opcija za brzu promjenu unaprijed definiranih rasporeda elemenata unutar virtualne sobe.

Slika 6. Promjena unaprijed definiranih rasporeda elemenata

Ima mogućnost izbacivanja sudionika iz virtualne sobe, slanje pozivnica za sudjelovanje na konferenciji putem e-maila, mogućnost isključivanja pojedinih opcija poput glasovne i video komunikacije određenom sudioniku konferencije. Također ima mogućnost zatvaranja web konferencije gdje će soba u tom trenutku postati nedostupna za sudionike.

Navedeni kolaboracijski alati jednostavnji su za primjenu, brzo se implementiraju, te nude širok spektar interaktivnih sadržaja koji daju jednu sasvim novu dimenziju komunikacijama na daljinu.

sri, 2009-02-25 10:58 - Dario Marušić**Vijesti:** [Zanimljivosti](#) [1]

Kategorije: [Software](#) [2]

Vote: 5

Vaša ocjena: Nema Average: 5 (2 votes)

Source URL: <https://sysportal.carnet.hr/node/511>

Links

[1] <https://sysportal.carnet.hr/taxonomy/term/44>

[2] <https://sysportal.carnet.hr/taxonomy/term/25>